

СИЛАБУС КУРСУ

«ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ»

2022/2023 н.р.

Ступінь вищої освіти - бакалавр

Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа»

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа

Компонент освітньої програми – вибіркова дисципліна

Рік підготовки – 2 (3)рік, семестр – III (V)

Кількість кредитів: 3 Мова викладання: українська

Дні занять: згідно розкладу

Консультації: згідно розкладу

Керівник курсу - **к.е.н., доцент, доцент кафедри готельно-ресторанної справи Бажанова
Наталія Володимирівна**

Контактна інформація – bazhanova_natalia@ukr.net

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу — ознайомити студентів із технологією економічного обґрунтування прийняття управлінських рішень, сформувати у студентів необхідний професіоналізм для діяльності у сфері управління в обсязі класифікаційних вимог до фахівця.

Основними завданнями дисципліни передбачається здійснити за допомогою активізації мислення студентів, його розвитку, самостійного вироблення ними рішень у галузі управління, постійної взаємодії студентів і викладачів через прямі і зворотні зв'язки, творчого мислення викладача. Важливим при підготовці фахівців є не тільки здобуття знань, а й розвиток здатності їх використовувати, економічно мислити.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
10/20	Змістовий модуль 1 Теоретико-методологічні основи економічного обґрунтування управлінських рішень		
2/4	Тема 1.1. Основні поняття. Методологія економічного обґрунтування управлінських рішень	Знати Основні категорії теорії прийняття рішень, їх взаємозв'язок. Поняття “управлінське рішення”, “варіант”, “альтернатива”. Поняття “показник” і “критерій” у теорії прийняття рішень. Одно- і багатоцільові (критеріальні) завдання прийняття рішень. Критерій оптимальності, чи цільова функція. Проблеми в процесі прийняття рішень. Поняття теорій економічного обґрунтування і прийняття рішень.	Питання, практичні завдання/задачі
2/4	Тема 1.2. Закони, принципи, методи, що впливають на економічне обґрунтування управлінських рішень	Знати загальнотеоретичні методи. Інтуїтивно-евристичні методи. Метод Гегеля і розвиток стратегічного мислення. Методи і технології розвитку мислення. Освітні і педагогічні технології.	питання, практичні завдання/задачі
2/4	Тема 1.3. Людина і система економічного обґрунтування управлінського рішення	Знати способи мислення. Математизація мислення. Психологія мислення. Діяльність людини при здійсненні економічного обґрунтування управлінського рішення. Мислення і прогнозування. Мислення і зворотний зв'язок. Зв'язок економічного обґрунтування управлінського рішення з рефлексією.	Питання, практичні завдання/задачі, кейси

2/4	Тема 1.4. Системи підтримки і економічного обґрунтування прийняття управлінського рішення	Розуміти концепцію автоматизації системи підтримки прийняття управлінських рішень (СППР). Класифікацію СППР. Організацію інформаційної підтримки управлінської діяльності. Знати структуру й основні завдання інформаційно-довідкових систем. Проектування баз даних. Комп'ютерні мережі і СППР. Організація обчислювальної підтримки управлінської діяльності. Методи моделювання економічних інформаційних систем.	Питання, практичні завдання/задачі
2/4	Тема 1.5. Економічне обґрунтування управлінських рішень у системі управління	Вміти аналізувати проблеми економічного обґрунтування вдосконалювання управління. Роль, місце і значення економічної теорії у системі управління організацією. Підходи і розвиток економічної теорії у системі прийняття управлінських рішень. Фактори, що визначають якість економічного обґрунтування управлінського рішення. Особливості економічного обґрунтування рішень на макро- і мікрорівнях.	питання, задачі модульний контроль
10/20	Змістовий модуль 2. Економічне обґрунтування управлінських рішень		
2/4	Тема 2.1. Основні етапи обґрунтування управлінських рішень	Вміти збирати і аналізувати інформацію. Організація збирання інформації. Одержання інформації про ситуацію. Визначення мети. Розробка оцінної системи. Аналіз ситуації. Діагностика ситуації. Розробка прогнозу розвитку ситуації. Експертне оцінювання основних варіантів управлінських взаємодій. Добір основних варіантів управлінського впливу. Розробка сценаріїв розвитку ситуації. Експертне оцінювання результатів обґрунтування прийнятих управлінських рішень. Ухвалення рішення ОПР. Розробка плану (програми) дій. Контроль за реалізацією плану (програми). Стратегічний і оперативний контролінг інформація. Стратегічний аналіз.	Питання, практичні завдання/задачі
2/4	Тема 2.2. Умови економічного обґрунтування управлінських рішень	Знати умови економічного обґрунтування рішення. Економічне обґрунтування рішень в умовах визначеності. Загальна постановка однокритеріального завдання ухвалення рішення в умовах визначеності.	Питання, практичні завдання/задачі
2/4	Тема 2.3. Методи в технології економічного обґрунтування управлінських рішень	Знати методи прогнозування економічних ситуацій. Принципи і методи прогнозування. Методи екстраполяції. Параметричні методи. Експертні методи. Сутність нормативного, експериментального, індексного методів прогнозування. Організація робіт із прогнозування.	Питання, практичні завдання/задачі, кейси
2/4	Тема 2.4. Економічне обґрунтування стратегічних і тактичних рішень	Знати поняття "стратегічне рішення", "тактичне рішення". Особливості економічного обґрунтування стратегічних і тактичних рішень. Вимоги до економічного обґрунтування на стратегічному і тактичному рівнях. Специфіка стратегічного і тактичного мислення. Особливості підготовки стратега і тактика для економічного обґрунтування рішень на відповідному рівні управлінської ієрархії.	Питання, практичні завдання/задачі
2/4	Тема 2.5. Інформаційно-аналітична діяльність як сервіс особи, яка здійснює економічне обґрунтування управлінських рішень	Вміти класифікувати інформацію. Знати інформаційні системи управління виробництвом, фірмою. Корпоративні інформаційні системи. Інформаційні системи керівника. Особливості автоматизації процесу економічного обґрунтування управлінських рішень у людино-машинних системах.	питання, практичні завдання/задачі модульний контроль

10/20	Змістовий модуль. Економічне обґрунтування функціональних рішень		
4/5	Тема 3.1. Економічне обґрунтування рішень в операційному менеджменті	Знати особливості економічного обґрунтування рішень у сфері виробництва. Економічне обґрунтування рішень в умовах визначеності, ризику і невизначеності у виробничій сфері. Організаційна робота зі зменшення невизначеності.	Питання, практичні завдання/задачі
2/5	Тема 3.2. Економічне обґрунтування маркетингових рішень	Знати основи економічного обґрунтування маркетингових рішень. Основи концепції маркетингу. Розуміння маркетингу. Ринок як поле діяльності маркетингу. Ланцюги й обмеження маркетингу. Галузь економічного обґрунтування маркетингових рішень. Організація економічного обґрунтування маркетингу.	Питання, практичні завдання/задачі
3/5	Тема 3.3. Економічне обґрунтування фінансових рішень	Знати основи прийняття фінансових рішень. Найважливіші фінансові поняття. Процес обороту капіталу підприємства. Функції фінансового господарства підприємства. Фінансове господарство підприємства і ринок капіталу. Фінансовий облік на підприємстві. Планування фінансів і капіталу.	питання, задачі модульний контроль
4/5	Тема 3.4. Економічне обґрунтування рішень з управління персоналом. Економічне обґрунтування управлінського рішення керівником організації.	Розуміти значення економічного обґрунтування управлінських рішень щодо персоналу. Критерії економічного обґрунтування рішень щодо персоналу. Порядок наймання і звільнення. Економічне обґрунтування рішення щодо персоналу. Інформація про персонал. Пристосування кадрів до змін на підприємстві. Технологія економічного обґрунтування рішення щодо персоналу.	питання, задачі, підсумковий контроль

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінарські та практичні заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентнісного навчання.

При проведенні практичних занять використовуються активні форми їх проведення: дискусії, ділові ігри, ситуативні кейси, розв'язування практичних задач.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на практичних (семінарських) заняттях у формі міні-дискусій, представлення міні-проектів, заслуховування та аналізу тематичних доповідей та рефератів, а також шляхом розв'язування практичних задач.

В процесі практичного (семінарського) заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, вчаться публічно виступати, володіти і правильно застосовувати розрахункові формули для розв'язування практичних задач.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до семінарських та практичних занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках, які розміщені у електронному форматі за адресою <http://moodle.gi.edu.ua/course/view.php?id=495>.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел та оволодіння практичними навичками застосування методів та прийомів економіки у сфері готельно-ресторанного обслуговування.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про оцінювання навчальних досягнень студентів за кредитно-модульною системою.**

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- Ї *поточний контроль,*
- Ї *модульний контроль,*
- Ї *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання,*
- Ї *підсумковий контроль у формі заліку.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних і семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими формами та методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- Ї робота в малих групах спільне опрацювання групою студентів окремих проблемних питань з наступною демонстрацією результатів та засвоєння навчального матеріалу;
- Ї презентація - виступи перед аудиторією для висвітлення окремих питань, індивідуальних завдань, реферативних досліджень, захист міні-проектів тощо;
- Ї дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань;
- Ї кейс-метод - аналіз конкретних ситуацій, що дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практично-семінарських занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як і перевірку теоретичних положень курсу, так і розв'язування практичних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом поза аудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

**ТАБЛИЦЯ розподілу балів за підсумковими контрольними заходами
та відповідними ваговими коефіцієнтами**

II семестр

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контроль)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Підсумкова оцінка
Вагові коефіцієнти, %	70	20	10	100
Розрахунок оцінки в балах	80	85	90	82

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах:

$$O = 80 \cdot 0,7 + 85 \cdot 0,2 + 90 \cdot 0,1 + 80 \cdot 0,3 = 82$$

Студенти як відповідальні учасники освітнього процесу дотримуються норм **академічної доброчесності**, усвідомлюють наслідки її порушення, що визначаються **Положенням про академічну доброчесність у Галицькому коледжі імені В'ячеслава Чорновола**.

Письмові роботи, презентації перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%.

Списування під час контрольних заходів та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ, ДЕДЛАЙНІВ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача.

ІНДЗ, ПМК, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю у формі іспиту (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються **Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів**. Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до **Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей у Галицькому коледжі імені В'ячеслава Чорновола**.

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

1. Андреева Г. І. Економічний аналіз: навч.-метод. посіб. Київ : Знання, 2008. 263 с.
2. Мних Є.В., Барабаш Н.С. Фінансовий аналіз: підручник. Київ, Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2014. 536 с.
3. Волкова Н.А., Подвальна Н.Е. Організація та методика економічного аналізу: навчальний посібник. Одеса, ОДЕУ, ротапринт, 2013. 267 с.
4. Доценко, С.І. Інтелектуальні інформаційні технології у прийнятті ефективних рішень в управлінні підприємством [Текст] / С.І. Доценко, В.І. Савенко, С.О.Базиленко, В.В. Ключева, С.П. Пальчик, Д.Я. Гігінейшвілі // Управління розвитком складних систем. 2018. № 34. С. 161–169.
5. Доценко, С.І. До питання про теоретичне обґрунтування методології збалансованої системи показників [Текст] / С.І. Доценко; під ред. О.І. Савченко // Праці 7 Міжнародній науково-практичній конференції «Стратегії інноваційного розвитку економіки: бізнес, наука, освіта». Харків: НТУ «ХПІ», 2015. С. 265–268.
6. Крохмальова Н. А. Особливості створення та використання мобільних додатків в електронній комерції [Електронний ресурс] / Н. А. Крохмальова // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія : Економіка науки. 2017. № 4. С. 64-68. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vknutden_2017_4_10

7. Литвин З. Б. Необхідність економічного аналізу в системі управління підприємством. Бухгалтерський облік, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку: зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.- практ. конф. Чернігів. 2014. С.125-127.
8. Черниш С.С. Економічний аналіз: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2010. 256 с.
9. Фатенок-Ткачук А. О. Облікові процедури в управлінських процесах / А. О. Фатенок-Ткачук // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки : журнал. – Луцьк : Вежа-Друк, 2016. № 6. С. 56 - 64.

!!! Навчальні посібники, виділені кольором, наявні у бібліотеці коледжу

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

6 СЕМЕСТР

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень	11 тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень
Лекції	Л1,2		Л3,4		Л5,6		Л7,8, Л9		Л10, 11		Л12,13		Л14,15	Л16
Семінарські		С1,2		С3,4		С5,6		С7,8,9		С10,11		С12,13		С14,15,16
Контроль знань					МК1					МК2			МК 3	ПК

Л – лекційне заняття

П – практичне заняття

МК – модульний контроль

Залік